

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Національного аерокосмічного
університету ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

М.В. Нечипорук

Рішення Вченої ради
Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
від 26 вересня 2019 року
щодо доповіді начальника відділу післядипломної освіти Деменка В. Ф.
«Звіт про роботу відділу післядипломної освіти»

Заслухавши та обговоривши доповідь начальника відділу післядипломної освіти Деменка В. Ф. «Звіт про роботу відділу післядипломної освіти», висновки комісії у складі Воробйова Ю.А., помічника ректора з питань якості освіти, Лукіна В.В., завідувача кафедри 504, Бичкова І.В., завідувача кафедри 104 Рада зазначає в цілому задовільний стан роботи відділу післядипломної освіти в університеті.

Комісією встановлено, що діяльності відділу післядипломної освіти (далі – ВПО) за 2015-2019 роки за основними напрямками:

- підвищення кваліфікації викладачів та фахівців промисловості;
- атестація педагогічних працівників та підготовка до неї;
- атестація осіб, які претендують на вступ на державну службу, щодо вільного володіння державною мовою;
- підготовка до сертифікації на знання англійської мови згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти;
- інформаційне забезпечення систем вищої освіти та науки

здійснюється в межах діючої ліцензії №02066769 і в повній мірі відповідає діючому законодавству (Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про наукову та науково-технічну діяльність», Постанови КМ України №800 від 21.08.2019 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників») та внутрішнім положенням ХАІ (Положення СУЯ ХАІ-ВПО-П/001:2016, Положення СУЯ ХАІ-ВПО-П/003:2016, Положення СУЯ ХАІ-ВПО-П/004:2017).

ВПО створено за наказом ректора ХАІ №402 від 30.11.2015 р. з метою організації та проведення робіт, передбачених законодавством України у галузі післядипломної освіти закладів вищої освіти (далі – ЗВО) III-IV рівнів акредитації. Стрижнем стратегії ВПО і основним напрямом діяльності є організація навчання науково-педагогічних та педагогічних працівників, а

також фахівців промисловості протягом життя, активізація професійної діяльності, стимулювання безперервної фахової освіти, якісної роботи педагогічних працівників та підвищення якості навчання здобувачів вищої освіти. Ця стратегія домінує у світі в умовах швидкоплинних змін на ринку праці та прискореного розвитку інформаційних технологій на виробництві, в освіті, сфері послуг.

Перевіркою встановлено, що організаційно-методична робота за напрямками діяльності у повній мірі забезпечена документацією відповідно до вимог законодавства та «Номенклатури справ ВПО» (Положення, плани підвищення кваліфікацій кафедр, п'ятирічні та щорічні «Плани підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних працівників та учбово-допоміжного персоналу кафедр Університету», накази, звіти, випускні роботи, розклади занять тощо). Журнали груп контролюються співробітниками відділу. Навчальне приміщення ВПО та аудиторний фонд кафедр, де організовано навчальний процес, відповідають ліцензійним умовам. Випускні роботи за наслідками підвищення кваліфікації попередніх років знаходяться на відповідальному збереженні. Локальна інформаційна мережа забезпечує необхідні комунікації між співробітниками та збереження робочої інформації. Відкрито доступ слухачів до електронної бібліотеки науково-технічної літератури та мережі Інтернет. Наслідки навчання контролюються в електронній базі, організовано доступ кафедр для контролю за навчанням та його результатами.

1. Підвищення кваліфікації викладачів та фахівців промисловості

Головними напрямками освітньої діяльності Університету з підвищення кваліфікації та стажування є:

- навчання працівників Університету та інших вищих навчальних закладів I – IV рівнів акредитації, зокрема працівників зі стажем педагогічної роботи менше п'яти років, а також фахівців промисловості;
- культурно-освітня й просвітницька діяльність, спрямована на підвищення загального й професійного рівня студентів Університету та науково-методичне забезпечення системи післядипломної освіти;
- пропаганда сучасних концепцій у сфері вищої технічної освіти, розповсюдження з цією метою наукової, науково-методичної, навчальної літератури й навчальних програм, створення сучасних інформаційних систем для забезпечення високого рівня освітньої діяльності.

Навчання здійснюється для таких категорій працівників (слухачів):

- слухачі, які досягли першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів вищої освіти;
- слухачі, які досягли третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти;
- працівники з педагогічним стажем менше п'яти років; працівники з педагогічним стажем більше п'яти років; фахівці Університету з вищою освітою (навчально-допоміжний персонал кафедр, працівники служб і відділів Університету, працівники науково-дослідної частини); фахівці промисловості

України з вищою освітою; педагогічні й науково-педагогічні працівники вищих навчальних закладів України; іноземні громадяни, які мають вищу освіту.

Навчальний процес здійснюють провідні науково-педагогічні працівники Університету, що мають відповідну кваліфікацію, а також провідні фахівці підприємств і організацій.

Підвищення кваліфікації і стажування працівників Університету забезпечується не менше одного разу на п'ять років. Навчання є обов'язковим для всіх педагогічних і науково-педагогічних працівників, а його проходження є необхідною умовою проведення атестації педагогічних працівників або під час обрання на посаду за конкурсом чи укладення трудового договору з науково-педагогічними працівниками Університету.

Навчання працівників здійснюється за такими видами:

- довгострокове (комплексне) підвищення кваліфікації;
- короткострокове (тематичне) підвищення кваліфікації (наукові й науково-методичні семінари, семінари-практикуми тощо);
- стажування.

Навчання працівників організовано на основі щорічних пропозицій кафедр, передбачених п'ятирічним «Навчальним планом підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників Університету» та зведених до п'ятирічного «Плану підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників кафедри.

Навчання працівників інших вищих навчальних закладів і фахівців промисловості в Університеті здійснюється відповідно до затвердженого керівником закладу-замовника плану-графіка за денною, вечірньою, заочною (дистанційною) формами навчання. Форми навчання можуть поєднуватися відповідно до Законів України «Про освіту» і «Про вищу освіту».

Навчальний план підвищення кваліфікації має модульний характер, містить дисципліни вільного вибору слухача, загальний обсяг складає 6 кредитів ЄКТС. До навчального процесу залучено найбільш кваліфікованих викладачів університету та фахівців вищої кваліфікації з інших ЗВО. За 2015-2019 роки відділом організовано підвищення кваліфікації 730 науково-педагогічних та педагогічних працівників ХАІ та інших ЗВО. Цим створено передумови для успішного проведення ліцензування та акредитації освітніх програм.

2. Атестація педагогічних працівників та підготовка до неї

Атестації підлягають працівники Університету, які займають посади педагогічних працівників відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 963 від 14.06.2000 року (редакція від 05.05.2016 року) «Про Затвердження переліку посад педагогічних та науково-педагогічних працівників» (усього біля 80 осіб). Оскільки умовою чергової атестації є обов'язкове проходження не рідше одного разу на п'ять років підвищення кваліфікації, педагогічні працівники проходять підвищення кваліфікації в об'єднаних групах.

Підвищення кваліфікації педагогічних працівників організовано відповідно до Положення СУЯ ХАІ-ВПО-П/001:2016. За 2015-2019 роки відділом організовано підвищення кваліфікації 212 педагогічних працівників ХАІ.

3. Атестація осіб, які претендують на вступ на державну службу, щодо вільного володіння державною мовою

ВПО організує та проводить атестацію осіб, які претендують на вступ на державну службу, щодо вільного володіння державною мовою як систему заходів, спрямованих на всебічне комплексне оцінювання рівня вільного володіння державною мовою особами, які претендують на зайняття посади державної служби, відповідно до вимог щодо рівня мовної та комунікативної компетентностей. Робота організована за Положенням СУЯ ХАІ-ВПО-П/004:2017. За 2018-2019 роки за наслідками атестації видано 120 свідоцтв державного зразка.

4. Підготовка до сертифікації на знання англійської мови згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти

Метою навчання є засвоєння викладачами вищої школи і фахівцями промисловості дисципліни «Англійська мова», формування і забезпечення розвитку у слухачів вмінь і навичок, необхідних для складання іспиту на отримання сертифікатів ХАІ рівнів А2, В1, В2 відповідно до вимог Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment), а також підготовка до сертифікації на отримання відповідних сертифікатів міжнародних організацій-провайдерів (CAMBRIDGE, TOEFL, IELTS, ITP та ін.). Програми курсів розроблені провідними фахівцями кафедри іноземних мов у відповідності зі структурою та вихідними компетенціями акредитаційної системи CAMBRIDGE, до навчального процесу залучено викладачів, які мають міжнародні сертифікати. За 2018 та 2019 роки організовані курси підготовки до сертифікації ППС ХАІ, які успішно закінчили 98 осіб за різними рівнями навичок (А2, В1, В2). Усього курси англійської мови різних рівнів за 2015-2019 роки успішно закінчили 127 осіб.

5. Інформаційне забезпечення систем вищої освіти та науки

Мета пілотного проекту:

а) набуття професійних інформаційних компетенцій з пошуку та використання наукової та навчальної інформації для ефективної наукової та освітньої діяльності;

б) набуття навичок роботи з наукометричними базами SCOPUS, WEB OF SCIENCE (інформаційні інфраструктури та можливості, визначення показників наукової активності, тощо);

в) засвоєння методів наукометрії у розрізі Internet-технологій, інструментів і джерел даних;

г) надання можливостей для некомерційного використання електронних бібліотек науково-технічної літератури для підвищення професійної

майстерності, засвоєння англомовної професійної лексики та термінології

До викладання залучено фахівців, які мають сертифікат SCOPUS, навчальний процес організовано з можливістю практичної роботи з провідними наукометричними базами та джерелами світових інформаційних ресурсів. За 4 навчальні семестри курси успішно закінчили 90 викладачів та науковців, в тому числі 15 співробітників науково-технічної бібліотеки ХАІ. В рамках науково-технічного співробітництва з КБ «Південне» курси організовано для 50 співробітників КБ.

Разом з цим комісія відзначає наявність окремих недоліків в роботі ВПО:

1. Недостатні обсяги пропозицій кафедр щодо організації стажування як основної форми підвищення практичної кваліфікації викладачів, в першу чергу членів проектних груп та груп забезпечення освітніх програм.

2. Низька питома вага самостійної та дистанційної освіти, як домінуючої у світі в системах освіти протягом життя.

3. Низька відвідуваність окремих навчальних дисциплін та зацікавленість слухачів до них.

4. В змістовному модулі інформаційних технологій присутній надмірний перелік навчальних дисциплін через неузгодженість навчальних планів основних напрямів вищої освіти університету (інженерія, авіа- та ракетобудування, електромеханіка тощо), що не дозволяє забезпечити високий практичний рівень викладання уніфікованих дисциплін.

5. Недостатня участь ВПО у наданні додаткових освітніх послуг за вибором здобувачів з вищою освітою.

6. За деякими напрямами післядипломної освіти університет не має власних фахівців вищої кваліфікації, що потребує залучення зовнішніх сумісників.

7. Частина послуг з підвищення кваліфікації викладачів та фахівців промисловості надається університетом поза межами ліцензії ВПО, що не дозволяє видавати сертифікати встановленого зразка.

8. Підготовка НМКД проводиться несвоєчасно, що негативно впливає на використання дистанційних форм та якість навчання.

9. В навчальному плані відсутні спеціалізовані дисципліни для керівників проектних груп та груп забезпечення.

На підставі вищезгаданого

Рада університету постановляє:

1. Визнати роботу відділу післядипломної освіти за 2015-2019 роки задовільною.

2. Оптимізувати систему планування післядипломної освіти на новий навчальний рік за рахунок зменшення вибіркових дисциплін.

Термін – 01.09.2020 р.

Відповідальні: помічник ректора із забезпечення якості освіти, начальник ВПО.

3. Завідувачам кафедр надати пропозиції щодо стажування у поточному навчальному році викладачів – членів робочих груп та груп забезпечення, погоджені з підприємствами та організаціями – виконавцями стажування, а також пропозиції щодо кафедральних планів стажування інших викладачів на 2019-2024 роки.

Термін – 01.12.2019

Відповідальні: завідувачі кафедр.

4. Організувати сертифікаційний центр підготовки з англійської мови до сертифікації згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти.

Термін – 01.09.2020 р.

Відповідальні: помічник ректора із забезпечення якості освіти, начальник ВПО.

5. Начальнику відділу післядипломної освіти:

а) внести до проекту навчального плану підвищення кваліфікації на 2020-2021 роки збільшені обсяги професійного модуля підвищення кваліфікації / стажування до 3-х кредитів та прирівняти до нього стажування.

Термін – 01.02.2020 р;

б) активізувати роботу з підприємствами та організаціями щодо пропозицій про підвищення кваліфікації фахівців промисловості за програмами замовника.

Термін – постійно;

в) організувати методично-організаційну підтримку стажування викладачів ХАІ за замовленнями кафедр з видачею свідоцтв встановленого зразка.

Термін – постійно;

г) посилити рекламу в засобах масової інформації та комунікації пропозицій університету щодо підвищення кваліфікації вчителів, викладачів ЗВО та фахівців промисловості, а також атестації осіб, які претендують на вступ на державну службу, щодо вільного володіння державною мовою.

Термін – постійно;

д) посилити контроль за своєчасним створенням НМКД в системі підвищення кваліфікації на наступний навчальний рік.

Термін – 01.07.2020 р;

є) підготувати нову редакцію Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників і фахівців промисловості в Університеті (СУЯ ХАІ-ВПО-П/003:2016) з включенням до нього навантаження зі стажування за фактичним часом (90 годин).

Термін – 01.02.2020 р.

6. Начальнику навчально-методичного відділу посилити контроль за своєчасним розподілом начального навантаження в системі післядипломної освіти з залученням до його виконання найбільш досвідчених та сертифікованих викладачів.

Термін – постійно.

Голова комісії

Ю.А. Воробйов

Члени комісії

В.І. Бичков

В.В. Лукін